

EL PES DEL SECTOR DE LES RESIDÈNCIES I CENTRES DE DIA

Ocupació laboral
Unes 37.400 persones treballen al sector, l'1,2% de la població ocupada de Catalunya

Perfil del treballador
El 87,8% són dones, amb una edat mitjana de 41 anys. El 54% són auxiliars de gerontologia

Cost de la residència
El cost de referència oscil·la entre els 1.384 euros del dependent de grau I, els 1.595 del grau II i els 1.869 del grau III

Facturació
El 2012 es va facturar per valor de 1.157 milions (el 70% es dedica a salaris)

ROSER VILALONGA

Llocs de treball.
Malgrat les crisis, el sector de les residències ha creat ocupació

ROSER VILALONGA

també la necessitat d'afrontar una certa reconversió del sector, amb la creació d'instal·lacions més modernes i la supressió de places obsoletes, amb l'agilitat de la gestió per aconseguir la plena ocupació i amb una concentració més gran de l'oferta. El 95,5% de les 815 empreses o entitats que operen en els serveis residencials i d'atenció diürna són d'iniciativa privada, cosa que provoca una estructura del sector minifundista i amb carències importants en l'eficiència i en la gestió, segons aquest estudi. Més de la tercera part de les residències tenen 25 places o menys, i el 61% dels centres de dia té 20 places o menys.

Albert Serra considera que

SECTOR MINIFUNDISTA
Més de la tercera part de les residències tenen ara 25 places o menys

ATENCIÓ DOMICILIÀRIA
És l'opció més sol·licitada i a Espanya només la reben entre el 3% i el 4% dels vells

"una mesura òptima per a les residències és entre 50 i 75 places, ja que llavors es pot facilitar una atenció més personalitzada amb serveis com l'atenció psicològica, la fisioteràpia o, fins i tot, es pot garantir una diversificació alimentària més gran, que no és possible amb 15 o 20 persones de mitjana". Serra reconeix que "tan problemàtiques poden ser les macroresidències com els centres de menys de 25 places, que resulten molt cars".

Actualment, el nombre de places residencials a Catalunya és de 56.920, de les quals 9.410 corresponen a places públiques, 22.500 a centres concertats o col·laboradors i 10.728 són privades i depenen de prestacions econòmiques vinculades al servei (per a persones en espera d'obtenir una plaça pública). 14.282 més són completament privades. I a aquestes xifres caldria sumar les 16.781 places de les diverses tipologies de centres de dia.

Una altra tendència de futur que cal tenir en compte és l'accés cada vegada més tardà a les residències, generalment a partir dels 80 anys, excepte que hi hagi algun problema greu de dependència. D'altra banda, tendirà a créixer l'atenció domiciliària, el suport d'un extern a la persona gran durant unes quantes hores per anar-li a comprar, vestir-la, acompanyar-la o altres funcions. "A Espanya -afegeix el professor Albert Serra- reben atenció domiciliària entre un 3% i un 4% de la població de més de 65 anys, quan en països com Dinamarca arriba al 22% i és evident que és una de les opcions més sol·licitades per les persones grans i haurà de créixer en els propers anys".

Actualment, el nombre de places residencials a Catalunya és de 56.920, de les quals 9.410 corresponen a places públiques, 22.500 a centres concertats o col·laboradors i 10.728 són privades i depenen de prestacions econòmiques vinculades al servei (per a persones en espera d'obtenir una plaça pública). 14.282 més són completament privades. I a aquestes xifres caldria sumar les 16.781 places de les diverses tipologies de centres de dia.

A Catalunya hi ha 17.000 persones grans esperant una plaça

La crisi ha obligat un 3% de persones a abandonar les residències

J.PLAYÀ Barcelona

"Les empreses del sector assistencial som de les poques que en època de crisi no hem destruït llocs de treball, més aviat al contrari, n'hem creat i hem augmentat les cotitzacions a la Seguretat Social. Però malgrat tot resulta que les administracions públiques prioritzen les prestacions econòmiques a les persones dependents abans que la demanda de serveis". La queixa procedeix de Cinta Pascual, presidenta de l'ACRA (Associació Catalana de Recursos Assistencials), que agrupa entitats amb una oferta de 40.000 places. I afegeix amb duresa: "Crec que només Corea té més prestacions que serveis".

A més, hi ha la paradoxa, segons assenyalen alguns estudis, que la figura del cuidador no professional és ocupada majoritàriament per jubilats o persones que ja treballaven, per la qual cosa no s'està creant ocupació nova.

La situació, ja per si mateixa preocupant, s'ha vist agreujada per les retallades que arriben del Departament de Benestar Social i Família. "En aquests moments a Catalunya hi ha 17.000 persones en llistes d'espera per entrar en establiments assistencials i algunes s'esperaran entre 6 mesos i dos anys fins a aconseguir una plaça", explica la presidenta de l'associació. Les llistes d'espera a les residències poden anar des de les 50 fins a les 700 persones en alguna de Barcelona. Tanmateix, en el conjunt del sector hi ha entre 8.000 i 10.000 places buides. Es tracta naturalment de places en centres privats.

La preocupació ha crescut després de la decisió del Departament de Benestar de paralitzar les prestacions econòmiques vinculades a serveis (PEVS) durant els mesos d'agost i setembre. Això significa que les persones grans que esperen una plaça en una residència i que fins ara rebien ajuda per pagar-se ells mateixos una plaça en una privada, ara no podran fer-ho.

L'ACRA, la Unió Catalana d'Hospitals, el Consorci de Salut i Social de Catalunya i Upi-mir (la patronal de petites resi-

dències) van redactar un comunicat conjunt per alertar que la mesura col·locarà moltes famílies en "una situació molt complicada" i "crearà desocupació als establiments assistencials".

Les patronals denuncien a més que des del mes de febrer no es paguen els nous ingressos, cosa que significa que aproximadament unes 3.500 persones han entrat en centres i no s'han pagat aquests serveis. Si s'afegeix el deute corresponent al mes de juliol de l'any passat, la suma total deixa les entitats assistencials en una situació delicada.

Cinta Pascual recorda que la crisi ja ha tingut un impacte en el sector de les residències i centres de dia, de manera que s'esti-

LLISTES D'ESPERA

El temps per entrar en una residència oscil·la entre els 6 mesos i els dos anys

IMPACTE SOCIAL

Un 1,2% de la població activa ocupa un lloc de treball en el sector assistencial

ma en un 3% les persones que les han abandonat perquè no podien pagar-ne els costos. Per aquesta raó, des de l'ACRA consideren que l'estudi encarregat a Esade era necessari per conèixer la situació del sector i replantejar el futur. A l'informe s'assenyala que un 1,2% de la població activa de Catalunya ocupa algun lloc de treball relacionat amb aquesta àrea. Es calcula que per cada 2,5 persones cuidades se'n necessita una per atendre-les. De fet, es considera que un 3,5% de la població està condicionada per aquesta mena d'activitats (com a treballador, usuari o familiar beneficiat).

L'activitat d'atenció a persones grans i dependents va facturar de mitjana més de 1.157 milions d'euros el 2012 i gairebé un 40% d'aquesta quantitat va retornar a l'Administració en forma de recaptació tributària.